



‘Bedankt voor die bomen!’

Foto Paul Deckers

‘Als de paus zegt: “Bedankt voor die bloemen”, is dat voor Nederland en de sierteelt een fantastisch compliment’

‘En bedankt voor die bloemen.’ Deze toevoeging aan de paaswens hoort voor veel Nederlanders net zo bij het paasfeest als de traditionele zegen *urbi et orbi*, die de paus vanaf zijn balkon aan de Sint-Pietersbasiliek in Rome uitspreekt. Het is tevens een mooi compliment voor de Nederlandse sierteeltsector, die ieder jaar het pauselijke balkon en het aangrenzende Sint-Pietersplein van een kleurrijke bloemen-, planten- en bomenpracht voorziet. Sinds 2016 is de leiding van deze Nederlandse *green power* in handen van hoofdarrangeur Paul Deckers. Samen met vele vrijwilligers en kwekers faciliteert hij veel van het groen op het plein. Eén van die kwekers is boomkweker Toon Ebben: ‘Tijdens de paasmis moet anderhalf uur lang alles kloppen.’

Auteur: Guus van Rijswijk

Voor Paul Deckers is de projectleiding bij de versiering voor de paasmis en van het balkon van de Sint-Pieter voor het pauselijke *urbi et orbi* gesneden koek. Al sinds 1988 is hij betrokken bij de bloemenhulde op het Sint-Pietersplein. De afgelopen jaren stonden in het teken van verandering. Deckers volgde in 2015 Charles van der Voort op als hoofdarrangeur en ging vanaf 2017 samenwerken met Boomkwekerij Ebben uit het Noord-Brabantse Cuijk. De bloemenhulde op het plein overleefde door de jaren heen weersextremen als vorst, hitte, hagel en storm. Op eerste paasdag 2017 scheelde het slechts een haar of een kolonie agressieve meeuwen had ervoor gezorgd dat een miljard mensen de paus zijn paaswens zagen uitspreken vanaf een kaal, leeggeplukt plein.

Extra exposure

Sinds 1985 vormt de paasviering op het Sint-Pietersplein een prachtig decor voor bloemen en planten van Nederlandse kwekers. Het gigantische plein van 240 bij 340 meter werd in het verleden onder meer versierd met *Delphinium*, *Avalanche-rozen*, *Cymbidium*, *Cornu*-takken, *Amaryllis*, zo'n 40.000 bolbloemen,

Azalea en *Rhododendron*.

‘Bij veel Nederlanders staan de woorden “Bedankt voor die bloemen” in het geheugen gegrift. Dit dankwoord is voor hen net zo indrukwekkend als de paaswens zelf’, vertelt Paul Deckers. ‘Wij als Nederlanders vonden dat geweldig. Zowel paus Johannes Paulus II als paus Benedictus XVI sprak in meer dan zestig talen de paaswens uit. Alleen de Nederlandse paaswens bevatte dat extra woord van dank. Ik word er weleens op aangesproken dat mensen het jammer vinden dat de huidige paus ons land niet meer bedankt voor alle bloei-pracht en -praal. Maar niets is minder waar. De huidige paus Franciscus I spreekt de paaszegen in het Italiaans uit, wat Nederland juist extra exposure geeft. De pauselijke toespraak wordt nu vanuit het Italiaans vertaald voor de hele wereld.’

Het ‘snappertje’ op ‘aan’

Drie jaar geleden kwam Paul Deckers in contact met Boomkwekerij Ebben. ‘Voor de editie van 2017 wilde ik het roer omgooien en het project in een ander jasje steken. Ik ging meer voor het volume en de kleur groen als een soort haag. Toen kwam ik al gauw in contact met Jasper Haster en Toon Ebben van Boomkwekerij



Ebben.' Die samenwerking verloopt gesmeerd, vertelt hij: 'We voelen elkaar heel goed aan. Als het gaat om bedrijven die gespecialiseerd zijn in grote projecten met bomen, kom je al gauw bij hen uit. Toon en Jasper zijn geweldige sparingpartners; we zitten op dezelfde golfengte.' Deckers spreekt in dit verband over het 'snapertje' dat op stand 'aan' staat. 'Door samen de schouders eronder te zetten, werken we aan een prachtig visitekaartje voor Nederland. Bij Ebben denken ze niet meteen aan de factuur, maar aan het eindresultaat.'

Financiële tegenslag

Nadat de Productschappen Tuinbouw wegvielen, had de groep van Nederlandse arrangeurs ineens heel wat minder te besteden voor de jaarlijkse versiering van het plein. Door deze financiële tegenslag verschoof de gewaskeuze voor het Sint-Pietersplein in de richting van grote, groene vlakken. 'Bij dit project was ik afhankelijk van de aankoop

van bomen en struiken. Die moeten dan door een partij in bloei getrokken worden. Ik ben toen gestopt met de bloeiende heesters en struiken; niet omdat het niet mooi was, maar omdat het gewoon te veel geld kostte. Toen ging ik het meer zoeken in de bloemen. *In der Beschränkung zeigt sich der Meister*. Maar ik had natuurlijk wel volume nodig: grote, groene vlakken. Daar heeft Ebben me goed bij geholpen; het ziet er prachtig uit. Daarnaast heb ik een aantal grote constructies ontworpen en gerealiseerd, waarin extra grote arrangementen met de hoofdbloem worden verwerkt. Dit werkt super!'

Green power op het plein

Met de uitspraak dat Toon Ebben op dezelfde golfengte zit, bedoelt Deckers twee dingen. 'Ten eerste: een "brede" manier van denken. Wat bereiken wij als Nederlanders als we gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor zulke mooie bloemen- en plantenversiering? Met andere

woorden: dat is niet alleen voor jezelf belangrijk, maar voor de hele Nederlandse sierteelt. Ten tweede doel ik op de invulling van het project. Toen Jasper, Toon en ik elkaar voor het eerst spraken, zeiden we alle drie dat we niet voor het "kleine spul" moesten gaan, dat het power moest hebben. Het moesten grote blokken met groen zijn, niet veertig kleine struikjes. Voor dit jaar is het een twintigtal grote *Salix alba chermesina* en *Betula*. Dan heb ik het over lange berken, tot zes meter hoog. Dat bedoel ik als ik zeg dat we hetzelfde denken.'

Maanden van voorbereiding

Het project 'Bloemen voor de Paus' is ieder jaar een hele happening; er gaan maanden van voorbereiding aan vooraf. Sinds 2017 regelt Jasper Haster vanuit Boomkwekerij Ebben de hele praktische invulling rond de levering van de bomen voor het Sint-Pietersplein. Dat gaat van de verzorging van de bomen in de kas tot het verplaatsen en de garantie dat ze er op tijd



Foto Paul Deckers

HET SINT-PIETERSPLEIN KLEURT ORANJE

Het zo mooi mogelijk aankleden van het plein gebeurt voornamelijk door bij de hoogste pilaren bij de voordeur, 16 m hoog, lange berken te plaatsen. Jasper Haster: 'Die hebben we voorgetrokken in de kas. Berken zijn licht, buigzaam en handig bij het transport. Bij het altaar, waar het *urbi et orbi* wordt uitgesproken, hebben we dit jaar *Salix alba chermesina*. Dat hebben we gedaan om meer met kleur te spelen. Het zijn wilgen, dus ze hebben een iets andere vorm en een goudgeel-oranje kleur. In samenspel met het groene blad geeft dat een mooie kleurencombinatie. Dat is wel een eyecatcher, met oranje als onze nationale kleur als bijgedachte.'

'Nederlands tintje' in de tuinen van het Vaticaan

Paul Deckers krijgt vaak de vraag wat er nu met al het groen op het plein gebeurt na de mis. 'De bomen worden geplant in de tuinen van het Vaticaan. Ieder jaar loop ik door die tuinen en zie ik dat ze steeds meer een "Nederlands tintje" krijgen.' Deckers benadrukt dat het Sint-Pietersplein, ook na al die jaren, voor hem een heel speciale plek is. 'Dat Nederland dit ooit voor elkaar heeft gekregen, is fantastisch. Dat zou nu toch nooit meer lukken?' Er zijn heel veel landen die op het vinkentouw zitten en dit willen overnemen, vertelt hij. 'En ben je het eenmaal kwijt, dan is het voor altijd. Deze eervolle versiering is voor de Nederlandse sierteelt bijzonder én uniek én van onschatbare waarde. Dat moeten we ons goed realiseren!'

den de bomen opgeladen. Dan gaan ze naar de Keukenhof in Lisse, waar de bloemen erbij komen.' De lading die de reis naar Vaticaanstad maakt, wordt zelfs ingezegend, vertelt Paul Deckers. 'Toen ik in 2015 hoofdarrangeur werd, vond ik dat het vertrek van de bloemen voor de paus wel wat meer aandacht mocht hebben. Ik heb contact gezocht met directeur Bart Siemerink van de Keukenhof en hem vervolgens mijn plan voorgelegd. Vanaf 2017 vertrekken de bloemen op dinsdag in de goede week vanaf de Keukenhof naar Rome nadat ze zijn gezegend voor een behouden vaart door de bisschop van Rotterdam, monseigneur Van den Hende. Daarbij zijn alle betrokkenen en pers uitgenodigd.'

In volle glorie

Na aankomst is het stressen geblazen; er is beperkte tijd voor de arrangeurs en zo'n dertig vrijwilligers om op te bouwen. Deckers: 'We komen op Witte Donderdag 's middags aan, waarna alle bloemen op water moeten worden gezet. Daar zijn we de hele middag mee bezig. Rond een uur of één zijn we in de tuinen achter de Sint-Pieter, waar we een werkplek hebben. Ook voor de bomen hebben we weinig tijd beschikbaar. Op zaterdag zijn we vanaf zes uur 's ochtends tot laat in de middag alles aan het neerzetten. 's Ochtends is het plein nog leeg, 's avonds staat alles in volle glorie.' Met allerlei kleine plantjes zou het niet lukken, vertelt Deckers. 'Nu kunnen we direct volume neerzetten. Omdat de tijd zo kort is, moeten we snel en efficiënt te werk gaan voor een zo goed moge-

uit komen. Ook het inplannen van de transporten hoort daarbij. 'Het is ieder jaar hartstikke mooi werk om te doen', vertelt hij. 'Wat betreft onze keuzes zijn we ook afhankelijk van het ontwerp van Paul. We leveren slechts een paar producten; het is geen gigantisch bomentransport. We proberen het plein zo groen mogelijk te maken en ervoor te zorgen dat de aankleding fraai is en in het oog springt.' Toon Ebben vult aan: 'In verhouding tot het werk van Paul doen wij er niet zo veel aan. Onze kracht zit voornamelijk in het meedenken.'

Zegen bisschop voor behouden vaart

Het transport is nog een heel gepuzzel, vertelt Jasper. 'Dat gaat met koelwagens. Eerst wor-



Foto Paul Deckers



Foto L'osservatore Romano

lijk resultaat. Als we een week de tijd zouden hebben, zou het te kostbaar worden en is het niet meer haalbaar. Uiteindelijk moet het er met Pasen allemaal top uitzien.'

Bomen laten zich niet dwingen

De vertoning van de kweekkunsten van de Nederlandse bloemen-, planten- en bomen- teelt lijkt ieder jaar met Pasen probleemloos te verlopen. Toch komt er heel wat bij kijken, vertelt Jasper Haster. 'Het moet wel met Pasen gearrangeerd worden. Dan kun je met de meest uiteenlopende weersomstandigheden te maken krijgen. Dit jaar valt Pasen laat en is het warm, dus komt het wel goed. Het risico op calamiteiten is dan klein. Dat was vorig jaar, toen het veel kouder was, wel anders. Bedenk: je kunt bomen niet dwingen; je kunt ze hoog- uit een beetje manipuleren door ze in de kas

PAUSELIJKE BENE MERENTI- ONDSCHIEDING

In 2015 kreeg Paul Deckers de pauselijke onderscheiding Bene Merenti van paus Franciscus I. 'Ik wist niet dat ik een onderscheiding zou krijgen. We waren in een ruimte op de ambassade, waar ik vrij plotse- ling deze pauselijke onderscheiding ontving. Dat was wel een heel bijzonder moment, omdat ik het totaal niet verwachtte. Toen mensen in mijn gezelschap mij daarna huilend van enthousiasme feliciteerden, realiseerde ik me pas de waarde ervan en hoe bijzonder dit is. Dit heb ik echt gekregen voor het werk en de inspanningen die ik vanaf 1988 lever als floraal vormgever in Rome. Dat vond ik wel heel bijzonder en het maakt de verbinding met dit project nog specialer.'

Kritisch oog van Guido Marini

Een ander bijzonder moment waaraan Paul Deckers met warme gevoelens terugdenkt, vond plaats in 2017, toen hij het groen- project voor het Vaticaan voor het eerst in een totaal ander jasje stak. 'Guido Marini, de ceremoniemeester van het Bureau voor de Liturgische Vieringen van de paus, kwam toen bij ons staan. Elk jaar had hij de gewoonte om ons met een kritische blik nog enig commentaar toe te voegen, in de zin van "Dat moet nog wel een beetje aan de kant". Hij kwam nu opnieuw bij ons staan, keek met een schuin oog naar de versier- selen en zei: "Bellissimo, het is nog nooit zo mooi geweest."



Foto Boomkwekerij Ebben

te houden.' Deckers: 'Vorig jaar hebben we op het plein grote bomen moeten verankeren en vastzetten. We hadden te maken met flinke temperatuurwisselingen; zon, regen, hagel en een enorme wind losten elkaar in snel tempo af. Toen op eerste paasdag de zon opkwam en er een regenboog verscheen, was het super. Maar je weet het van tevoren niet, dat is het lastige.'

Laserstralen op het Sint-Pietersplein

Dat er allerlei onverwachte gevaren op de loer liggen bij de aankleding van het Sint-Pietersplein, bleek in 2017. Toen dreigde een groep brutale meeuwen de Nederlandse versierselen op het Piazza San Pietro ernstig te verminken. Paul Deckers: 'De verwoesting die ik dat jaar op eerste paasdag om 6 uur 's ochtends aantrof, was met geen pen te beschrijven.



Foto Paul Deckers

'GRAAG IN GESPREK MET BOOM-KWEKERS VOOR NIEUWE AANWAS'

'Vroeger werkten we met heel veel bomen en struiken', vertelt Paul Deckers. 'Met het wegvallen van de productschappen liep het geld terug en was er nauwelijks geld voor bomen en struiken. Ik heb dus andere keuzes moeten maken om het project te redden. Dat neemt niet weg dat ik zeker nieuwe wegen wil inslaan met kwekers en graag met ze in gesprek ga om hun bloeiende bomen en struiken op het Sint-Pietersplein te plaatsen. Dat juich ik van harte toe. Daarbij kun je denken aan grote, mooie *Azalea* en *Rhododendron*, maar ik sta ook open voor andere mogelijkheden. Ik ben geen struiken-, heester- of bomenspecialist, maar ik weet wel dat het in bloei trekken een vak apart is. Vroeger waren er ook seringen, *Forsythia* en dergelijke. Specialisten die hun product willen promoten, zijn dus van harte welkom!'

Gelukkig hadden we nog anderhalf uur tijd om alles voor aanvang van de paasmis te herstellen.' In 2018 nam hij geen risico en schakelde hij André Frijters van Vogelverschrikker.nl in. Dit professionele bedrijf hield de meeuwen met laserapparatuur op afstand. Deckers: 'Je zult begrijpen dat het geen sinecure is om op het Sint-Pietersplein met vrachtwagens en laserstralen in de weer te zijn, terwijl de kerkgangers op tientallen meters afstand in de basiliek de paaswake bijwonen.'

Coca-Cola jaloers op dankwoord

Paul Deckers selecteert ieder jaar een speciale hoofdbloem als eyecatcher. Dit jaar is het de paradijsvogelbloem (*Strelitzia reginae*). Door ieder jaar een nieuwe hoofdbloem te kiezen, zet Deckers de Nederlandse kwekers beurtelings in de schijnwerper. Zo wordt de betrokkenheid van de sierteeltsector zo breed mogelijk. Ebben levert het hele pakket van meerjarige planten. Deckers krijgt vaak de vraag wat deze bloemen-, bomen- en plantenpracht nou alle-

maal kost. Die vraag vindt hij niet zo relevant. 'Veel mensen vragen mij: Wat levert dat dan op? Coca-Cola heeft ooit laten weten dat het dankwoord van de paus aan Nederland voor de bloemen wat promotie betreft onbetaalbaar is. 'Ze zeiden: Weet je wel wat dat waard is?' Nederlanders zijn nuchter en gaan direct rekenen, vult Toon Ebben aan. 'Het afsluitende dankwoordje van de paus duurt slechts enkele seconden, maar daar doe je het voor.' Deckers: 'Je kunt de waarde hiervan niet omrekenen. Als de paus zegt: "Bedankt voor die bloemen", dan is dat voor Nederland en de sierteelt een fantastisch compliment. De paus bedankt voor de bloemen, een cadeau van Nederland. En bij een cadeau praat je niet over de prijs.'

**Be social**

Scan of ga naar:

www.boom-in-business.nl/article/29289/bedankt-voor-die-bomen



Foto Paul Deckers